

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2013-29

16 mei 2014

Dossiervorming school niet op orde en als zodanig erkend. School had zodra diagnose bekend was, handelingsplan moeten opstellen en buitenschoolse begeleiding moeten aanvragen c.q. externe expertise in huis moeten halen. Te meer daar school zelf erkent te weinig ervaring en kennis in huis te hebben over kinderen met stoornis in autismspectrum. Eigen verantwoordelijkheid school handelingsplan op te stellen. Het is een wezenlijk element van de professionele taak van de school om adequaat in te spelen op leerlingen die zorg eisen, zeker als het gaat om een gecompliceerde problematiek zoals in casu. Criterium daarbij moet niet zijn of leerkrachten situatie in klas aankunnen maar dat wat leerling nodig heeft. Handelingsplan is in zo'n situatie niet alleen verplicht maar ook onmisbaar. Visie school door klagers desgevraagd onderschreven. Klagers hebben uitdrukkelijk voor deze school gekozen. Dat ideologie van school zou leiden tot weerstand begeleiding, is de commissie uit het dossier of tijdens de hoorzitting niet gebleken. Verstoorde communicatie geen doelbewust handelen van zijde school.

**OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 13-29**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 26 september 2013 per post een klacht ontvangen van de heer A. en mevrouw B. (hierna te noemen: klagers), ouders van C. (7 jaar), ex-leerling van school D. te Hilversum (hierna te noemen: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 13-29, is

gericht tegen mevrouw E., directeur en mevrouw F., leerkracht groep 1-2 van de school, hierna te noemen: aangeklaagden.

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter; mr. W.G.G.M. van Holsteijn, lid en mevrouw A.M. Janbroers, lid.

De commissie heeft op 11 oktober 2014 het door klagers ingevulde vragenformulier ontvangen.

Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. Op 6 maart 2014 heeft de commissie een verweerschrift ontvangen.

Klagers en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 14 maart 2014 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klagers waren daarbij aanwezig. De aangeklaagden waren eveneens aanwezig.

Beide partijen hebben, deels op verzoek van de commissie, in de loop van de procedure nadere stukken ingediend.

Ontvankelijkheid

De school was ten tijde van de voorgevallen feiten en de indiening van de klacht aangesloten bij de commissie. De leerling was op dat moment leerling van de school. De klacht is ontvankelijk.

Korte inhoud van de klacht

1. Er is sprake van slechte dossiervorming; geen verslagen, geen diagnoses/medicijnen.
Geen overzicht;
2. De school heeft geen begeleiding buitenschools aangevraagd ondanks vele verzoeken en de diagnose Autisme Spectrum Stoornis;
3. De visie van D. werkt door in heel veel weerstand tot begeleiding binnen school.

Ad 1. Vanaf het begin van de schooltijd van de leerling hebben de klagers gewezen op de zorgelijke situatie rondom de leerling en de noodzaak tot begeleiding. In januari 2012 bleek dat de leerling een Autisme Spectrum Stoornis (ASS) heeft, aangevuld met een aandacht regulatie stoornis (ADHD). In het leerlingvolgsysteem staat echter niets over de problematiek rondom de leerling. De intern begeleider weet niets over de leerling. Na drie weken in groep 3 is de leerling ingestort.

Ad 2. De school is fors in gebreke gebleven de leerling te bieden wat hij nodig heeft. Het was nodig een zorg-PGB aan te vragen naast een REC-4-indicatie voor een specifieke school voor autistische kinderen. De school kan echter niets van de voor de aanvragen benodigde documentatie overleggen. Er zijn geen handelingsplannen of verslagen van contacten met het zorgplatform waarmee de school een samenwerkingsverband is aangegaan. De school werkt niet optimaal mee de leerling zo snel mogelijk op een passende school te krijgen. De 1 oktobergrens is volgens klagers door de school opzettelijk overschreden hetgeen niet in het belang van de leerling is.

Ad 3. Vanuit de ideologische achtergrond van school D. worden alle gedragingen van leerlingen, ook de abnormale, als acceptabel gezien. Ook leerresultaten zijn niet van belang. De leerling heeft echter recht op inzet vanuit school zodat de school de leerling kan helpen zich volledig te ontplooien.

Als bijlage hebben klagers de aanvraag indicatiestelling AWBZ-zorg Bureau Jeugdzorg Noord-Holland bijgevoegd.

Uit een bijgevoegde verklaring van de school van 3 oktober 2013 blijkt dat de school zelf erkent dat de signalen niet voldoende zijn herkend en onderkend waardoor er te weinig aandacht is besteed aan een juiste begeleiding naar groep 3. De leerkrachten in groep 1 en 2 vonden het gedrag van de leerling niet zo opvallend dat zij de noodzaak voor een handelingsplan zagen. Ervaring met en kennis van de leerkrachten over kinderen met een stoornis in het autismespectrum ontbreken zodat signalen niet als alarmerend werden opgemerkt. Er is onvoldoende geluisterd naar de klagers die melding hebben gemaakt van probleemgedrag in de pauzes en thuis.

In een aanvulling op de klachtpunten geven klagers onder meer aan zelf de ouders van de school te hebben moeten informeren over het vertrek van de leerling. De school wilde niet dat de leerling van alle leerlingen afscheid zou nemen.

De school heeft veel uit het dossier van de leerling weggegooid dan wel onleesbaar gekopieerd.

De communicatie tussen teamleden en ouders is slecht met als gevolg dat er geen actie wordt ondernomen en er geen verantwoordelijkheid wordt genomen.

Tijdens de hoorzitting hebben klagers een reactie op het verweerschrift inclusief bijlagen overgelegd.

De klagers stellen samengevat de vraag of de school de begeleiding voor zorgleerlingen als hun zoon goed op orde heeft.

Anders dan door de school wordt beweerd, hebben de klagers nimmer (bewust) informatie achtergehouden. De school wilde zich naar zeggen van de klagers zelf een beeld van de leerling vormen. Vrij snel na de start van de leerling op school was duidelijk dat de leerling een bijzonder kind is. Veel informatie over de leerling is mondeling uitgewisseld tussen de klagers en de leerkrachten. Het kan niet anders dan dat de problemen van de leerling ook voor de school herkenbaar zijn en tot uiting komen in het gedrag en het handelen van de leerling op school. De schoolrapporten waren niet waarheidsgetrouw en zijn daarom door de klagers niet ondertekend. Toen de leerling in groep 2 zat, heeft de klaagster aangegeven dat het niet goed ging met de leerling. Zij zelf maar ook andere ouders hebben dat op school (tijdens het overblijven) ervaren.

Klagers zijn er steeds van uitgegaan dat de door hen gegeven informatie in het leerlingdossier terecht zou komen. Van de diverse rapportgesprekken zijn echter geen notities terug te vinden. De aangeklaagde leerkracht van groep 2 heeft in tegenstelling tot de leerkracht van groep 1 de leerling geen zorgzame structuur kunnen bieden. In groep 3 komt de ontwikkeling van de leerling ernstig in het gedrang. Andere zaken die zich hebben voorgedaan zijn dat de klaagster de school heeft moeten helpen het onderwijskundig rapport in te vullen. De school heeft er voorts niet op toegezien dat de leerling at op school hetgeen voor hem extra belangrijk was vanwege zijn medicatie. De school zegt dat er briefjes aan de deur van het klaslokaal zijn geplakt om de afwezigheid van de leerling op school te verklaren maar daarvan is klagers niets gebleken. De school heeft de klaagster ten onrechte zwart gemaakt en beledigd door te suggereren dat zij verantwoordelijk is voor het overspannen zijn van een van

de leerkrachten en het vertrek van een tiental leerlingen van school. Het verwijt aan klagers over het uitreiken van papieren handjes met tekst bij het afscheid van de leerling is niet terecht. Het uitdelen van handjes was het idee van de leerling zelf. Het was ook zijn tekst. Klagers vragen zich af in hoeverre het onvermogen van de school om voldoende zorg te verlenen verband houdt met de religieuze achtergrond van de school. Sinds de leerling een andere school bezoekt, gaat het veel beter met hem, ook thuis.

Verweer

De aangeklaagden hebben in hun verweerschrift en tijdens de hoorzitting samengevat het volgende naar aanleiding van de verschillende klachten gesteld.

Ad 1. De klagers hebben bij de aanmelding van de leerling informatie achtergehouden. De school was niet op de hoogte van het feit dat de leerling op een medisch kinderdagverblijf heeft gezeten. De school heeft de klagers meerdere malen om informatie verzocht doch die niet gekregen.

De klagers hebben bij de inschrijving de school niet geïnformeerd over de individuele ondersteuningsbehoeften van de leerling. Van de voorgeschiedenis was de school niets bekend. De aangeklaagden hebben nooit contact gehad met de klager; zij kennen hem niet. De klaagster heeft de diagnose, gesteld door het Regionaal Centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie (RCKJP), mondeling gemeld bij de leerkrachten. De leerkrachten hebben gevraagd naar een rapportage maar die niet gekregen. De bewering dat de aangeklaagde leerkracht niet heeft willen geloven dat de leerling autisme heeft, is onwaar.

In goed overleg is de leerling soms thuis gebleven.

Ad 2. In groep 1 en 2 was geen sprake van handelingsverlegenheid bij de leerkrachten; ambulante begeleiding was dan ook naar het oordeel van de school niet nodig. Door het gebruik van medicijnen was de leerling vanaf november 2012 rustiger. De duidelijke structuur en heldere kaders van de klassenorganisatie maakten een individueel handelingsplan niet nodig.

In groep 3 moest de leerling wennen aan de nieuwe situatie. De leerkrachten hebben hem zo goed mogelijk begeleid.

De school heeft alle benodigde stukken in het kader van de REC4 cluster 4 aanvraag ingediend.

Ook overigens heeft de school zich daar waar mogelijk ingezet om zo snel mogelijk voor een overgang naar een passende school voor de leerling te zorgen. De directeur heeft de communicatie met de klagers overgenomen daar de communicatie met de intern begeleider verstoord was geraakt.

Ad 3. De school geeft wel degelijk begeleiding aan leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Zie hiervoor de schoolgids en het zorgplan. De leerresultaten zijn wel degelijk van belang. De school herkent zich niet in hetgeen de klagers hebben aangegeven over de relatie met de religieuze achtergrond van de school.

De aangeklaagden geven een beschrijving van de gehele periode waarin de leerling op de school heeft gezeten. De leerling was naar hun mening aanvankelijk goed te corrigeren. Medio september 2013 ontstonden spanningen tussen de klagers en de school over de communicatie en de verwachtingen rond de begeleiding van de leerling. De leerling liet thuis inmiddels extreem gedrag zien. De klaagster heeft dit aangegeven. De school heeft er begrip voor dat dit veel van klaagster heeft gevergd. Een incident op het schoolplein op 18 september 2013 is in het perspectief van de gespannen situatie thuis geplaatst.

De school heeft de andere ouders twee maal via briefjes aan de deur geïnformeerd over de afwezigheid van de leerling en later het vertrek van de leerling. De school heeft als beleid dat de kinderen die tussentijds afscheid nemen dat in de eigen klas doen. De school heeft zich verbaasd over de tekst op de handjes die zijn uitgedeeld als afscheid van de leerling. De school verwijt verder de klagers dat zij op 8 november 2013 een voor de school belastende brief per e-mail hebben verspreid onder de ouders van de school. Het schoolbestuur heeft de klagers toen per brief meegedeeld dat een grens was overschreden en dat klaagster door deze actie niet meer welkom was op de school.

De school ontkent dat stukken uit het leerlingdossier zijn weggegooid. Dat wat niet direct betrekking heeft op de ontwikkeling van de kinderen maar de communicatie met de ouders betreft, is elders opgeborgen gelet op de omvang die het dossier anders zou krijgen.

De klacht ten aanzien van de communicatie is een beschuldiging aan de school waar geen argumentatie en grond voor wordt gegeven. De school ontkent doelbewust te hebben aangestuurd op een slechte communicatie om vervolgens niet handelend te hoeven optreden.

De aangeklaagden hebben bij brief van 28 maart 2014 gereageerd op de nadere stukken zoals die door de klagers tijdens de hoorzitting zijn overgelegd. In deze reactie wijzen zij nog op de volgende punten. De school en de klagers hebben een sterk van elkaar verschillend beeld van hetgeen vanuit de school in de afgelopen jaren is gedaan inzake de begeleiding van de leerling. Het gedrag op school verschilde met het gedrag thuis. De leerling was in groep 2 geen kind in nood. De relatie tussen de school en de klagers is stukgelopen vanwege veel onbegrip en projectie. De aangeklaagden vinden klaagster een heel toegewijde moeder die alles voor haar kinderen over heeft. De aangeklaagden hebben ervaren dat hun waarnemingen niet serieus werden genomen en werden ontkend door de klagers. De aangeklaagden zijn niet bekend met het gestelde dat de leerkracht van groep 1 de informatie over de voorgeschiedenis zou hebben geweigerd. De klagers hebben de informatie niet aan de aangeklaagde leerkracht van groep 2 aangeboden. In de groepen 1 en 2 was er een goede pedagogische relatie met de leerling en de situatie was goed onder controle. De aangeklaagde leerkracht van groep 2 was in de laatste zes weken van het schooljaar ziek hetgeen het mogelijk laat inzetten van specifieke begeleiding met een handelingsplan kan verklaren. De school werkt inmiddels aan basiskennis over gedragskenmerken van leerlingen met een specifieke hulpvraag. Beelden en projectie van de onderwijssituatie op school en van elkaar hebben de communicatie in zeer korte tijd buitengewoon lastig gemaakt hetgeen voor een deel misschien ook bij de school ligt.

Oordeel

Op grond van het uitvoerige dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens de hoorzitting komt de commissie tot het volgende oordeel.

Ad 1. De commissie constateert dat de dossiervorming van de zijde van de school niet op orde is. De directeur erkent in haar e-mail van 1 oktober 2013 (zie bijlage 7b bij het verweerschrift) dat de dossiers de aandacht van de school vereisen, dat de dossiers onvoldoende zijn bijgehouden en dat de opmerkingen van klaagster daarover terecht zijn. De school stelt niet alle informatie over de leerling van klagers te hebben ontvangen. Het staat niettemin vast dat de school op de hoogte was van de diagnose autisme met aandachtsregulatieproblematiek van de leerling door het RCKJP. Dat het RCKJP de onderliggende rapportage niet naar de school heeft gestuurd en dat volgens protocol ook niet zal doen, doet hier niet aan af. De commissie acht dit klachtonderdeel **gegrond**. Ten aanzien van dit klachtpunt verwijst de commissie naar de eerder door haar in 2009 gedane uitspraken ten aanzien van deze school (zie 09-11, 09-15,

09-16, 09-17, 09-18, 09-19, 09-20) waarin zij een vergelijkbare conclusie moest trekken. Dat de dossiervorming op dit moment nog steeds niet op orde is, baart haar zorgen.

Ad 2. De commissie is van oordeel dat de school zodra de diagnose bekend was, een handelingsplan had moeten opstellen en ten behoeve van het uitvoeren van het handelingsplan buitenschoolse begeleiding had moeten aanvragen c.q. externe expertise in huis had moeten halen. Dit geldt te meer nu de school in haar verklaring van 3 oktober 2013 ter aanvulling van het dossier van de leerling ten behoeve van de REC-4-indicatie zelf heeft erkend te weinig ervaring en kennis in huis te hebben over kinderen met een stoornis in het autismespectrum. De commissie heeft niet kunnen vaststellen of er, zoals door klagers is gesteld, veelvuldig verzoeken door klagers zijn gedaan om een handelingsplan op te stellen. De commissie beschouwt het echter als een eigen verantwoordelijkheid van de school om daartoe in een geval als hier aan de orde te besluiten, Het is een wezenlijk element van de professionele taak van de school om adequaat in te spelen op leerlingen die zorg eisen, zeker als het gaat om een gecompliceerde problematiek zoals bij de zoon van klagers. Het criterium daarbij moet niet zijn of leerkrachten de situatie in een klas aankunnen maar dat wat de leerling nodig heeft. Een handelingsplan is in zo'n situatie niet alleen verplicht maar ook onmisbaar. De commissie acht dit klachtonderdeel **gegrond**.

Ad 3. De school heeft een visie waarmee de klagers bekend waren op het moment van inschrijving van de leerling. Deze visie hebben zij desgevraagd onderschreven. De klagers hebben uitdrukkelijk voor deze school gekozen. Toen de leerling naar deze school ging, zat zijn zus reeds langere tijd op school. Dat de ideologie van de school zou leiden tot een houding ten opzichte van leerlingen zoals in dit klachtpunt verwoord, is de commissie uit het dossier of tijdens de hoorzitting niet gebleken. De commissie acht dit klachtonderdeel **ongegron**d.

Ten aanzien van de eerste aanvulling van de klacht merkt de commissie het volgende op. Voor zover het de zoon van klagers betreft zijn de meeste punten hiervoor reeds behandeld. Een deel van de aanvulling heeft geen betrekking op de leerling maar op de situatie rond zijn zus en is hier niet aan de orde. Ten aanzien van de klachten over de communicatie constateert de commissie tot slot - met klagers en aangeklaagden - dat die ernstig is verstoord. De commissie heeft echter niet kunnen vaststellen dat van een doelbewust handelen van de zijde van de school sprake is. Dit klachtpunt acht de commissie dan ook **ongegron**d. De commissie

acht het in het belang van het kind van klagers dat nog op de school zit, dat op zijn minst zakelijke communicatie over en weer wordt gepleegd. Daarvoor is de medewerking en inzet van alle betrokkenen nodig. Als betrokkenen daartoe zelf niet in staat zijn, zou naar de mening van de commissie in het belang van de betrokken leerlinge het bestuur van de school daartoe het initiatief moeten nemen, eventueel door het initiëren van mediation of het anderszins inschakelen van externe deskundigheid.

Den Haag, 16 mei 2014

C. Sjenitzer,

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Ambtelijk secretaris